

Mint fogadjalak téged, világ remenységét?

Az új egyházi év első hetének éneke, a *Mint fogadjalak téged* már szerepelt a *Cantate* rovatban: a *Gyülekezeti liturgikus könyv* bemutatásának részeként, az *Evangélikus Élet* 2009. évi 29. számában olvashattak *Paul Gerhardt* énekéről, amely mindkét énekes könyvünkben megtalálható, de más-más dallammal (EÉ 141, illetve GyLK 805).

Az ott közölt részletes elemzést ezért nem ismételjük meg, hanem új összefüggésekre mutatunk rá.

Az EÉ 141 *Melchior Teschner* dallamát – *Már búcsút veszek tőled* (EÉ 505) – rendeli Gerhardt verséhez (ez a költemény a földi életből Jézushoz vágyódást fogalmazza meg). De találunk még egy szöveget erre a dallamra, amely szoros kapcsolatban áll adventtel. Az *Én lelkem, útra készülj* (EÉ 209) a virágvasárnapi jeruzsálemi bevonulást mutatja be: ez az evangéliumi olvasmány advent első vasárnapjának is (Mt 21,1–9). A hármashangzatra épülő, nagy ívű dúr dallam már az első sor végén eléri az oktávot, utána pedig még feljebb lendül. A strófa második fele fokozatosan, arányos lépésekben ereszkedik a záróhangra.

A GyLK 805 *Johann Crüger* szerzeményét vezeti be a magyar evangélikus köztudatba: az ének Crüger híres énekeskönyvében, a *Praxis pietatis melicában* jelent meg 1653-ban. (Gerhardt és Crüger munkakapcsolata a berlini Nikolaikirchében az egyháztörténet ritka szerencsés egymásra találásai közé tartozik.)

Crüger dallama nagyszerűen illik Gerhardt versének bensőségességéhez. Világos dúr hangneme és többnyire lépegető sorai könnyen énekelhetővé teszik. A strófa (megismételt) első fele finom ívet ír le a kvintig, majd visszatér az alaphangra. Az 5. sor – az „Ó, drága Jézus, kérlek” felkiáltásnál – hirtelen kvartlépéssel fellendül az oktávra, és a domináns hangnembe tér ki: ez a dallam indulati csúcs pontja. A többi három sor újra kisebb hangterjedelembe mozog, és fokozatos ereszkedéssel éri el a záróhangot.

Zenetörténeti érdekesség, hogy Gerhardt költeményének első hat versét *Dietrich Buxtehude* *Wie soll ich dich empfangen* kantátája (BuxWV 109) az említett korál dallamok felhasználása nélkül dolgozza fel.

ECSEDI ZSUZSA